

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Maritiem Officier
voltijd

Hogeschool van Amsterdam

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Maritiem Officier voltijd

Hogeschool van Amsterdam

CROHO nr. 34384

Hobéon Certificering

Datum

22 maart 2017

Auditpanel

W.L.M. Blomen (vz)

ing. E.S. van der Vlist-Lammers

G.J. Huisink drs. P.J. Meiboom

F. Krug

Secretaris drs.

B. Verstegen

INHOUDSOPGAVE

1. BASISGEGEVENS	1
2. SAMENVATTING	2
3. INLEIDING	7
4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
4.1. Beoogde eindkwalificaties	8
4.2. Onderwijsleeromgeving	11
4.2.1 Programma	11
4.2.2 Docenten	15
4.2.3 Voorzieningen	15
4.3. Toetsing	17
4.4. Gerealiseerde eindkwalificaties	20
5. ALGEMEEN EIENDOORDEEL	22
6. AANBEVELINGEN	24
BIJLAGE I Scoretabel	26
BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels	28
BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten	32
BIJLAGE IV Eindkwalificaties	33
BIJLAGE V Voorbeeld uitgewerkt studieonderdeel	34
BIJLAGE VI Overzicht auditpanel	36

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool van Amsterdam
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (7 oktober 2013)
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Maritiem Officier
registratienummer croho	34384
domein/sector croho	Techniek
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240
afstudeerrichtingen	Maritiem Officier, Stuurman en Scheepswerktuigkundige
locatie	Gebouw Leeuwenburg Weesperzijde 190 Amsterdam
variant	Voltijd
joint programme	NVT
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	8 december 2016
contactpersoon opleiding	W.E. de Vries-Kempes

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier**, voltijd

bron: kritische reflectie Maritiem Officier HvA peildatum:
31-08-2016

instroom (aantal)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
▪ voltijd	27	42	41	52	50	52

uitval (percentage)						
uit het eerste jaar ¹	2009	2010	2011	2012	2013	2014
▪ voltijd	22%	33%	44%	46%	32%	37%
uit de hoofdfase ²				2008	2009	2010
▪ voltijd				xx%	10%	32%
rendement (percentage) ³				2007	2008	2009
▪ voltijd				73,3	64,3	61,9
docenten (aantal + fte)			aantal		Fte	
▪ voltijd			11		8	
opleidingsniveau docenten (percentage) ⁴			Bachelor	Master	PhD.	
▪ voltijd			36	55	9	
docent–student ratio ⁵						
▪ voltijd		1 op 25				
contacturen (aantal) ⁶	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar		4 ^e jaar	
▪ voltijd	868	792	346 (excl. 150 zeedagen)		160 (excl. 150 zeedagen)	

2. SAMENVATTING

¹ Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

² Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

³ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁴ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁵ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁶ Het gemiddeld aantal klokuren per jaar aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding, in het domein van Maritime Operations, richt zich op het opleiden van maritieme officieren die tevens de bekwaamheden van operationele ingenieurs bezitten. De beoogde eindkwalificaties zijn hierop afgestemd; ze zijn passend bij de internationale eisen voor de vaarbekwaamheid van zeevarenden én sluiten goed aan wat betreft niveau en oriëntatie bij het Nederlandse kwalificatieraamwerk voor een technische hbo-bachelor.

Door de actieve deelname in diverse overlegstructuren zorgt de opleiding ervoor dat de eindkwalificaties wat betreft formulering en uitwerking actueel blijven. Zo is de opleiding bezig met het uitwerken en implementeren van de in 2015-2016 vernieuwde landelijk overeengekomen eindkwalificaties.

De opleiding heeft een eigen profilering op het gebied van sociaal communicatief handelen (inclusief leiderschap) en innovatie. Innovatie heeft de opleiding gekoppeld aan het via onderzoek en systematische aanpak komen tot de beste oplossingen voor problemen. Hiermee geeft de opleiding onderzoek een eigen plaats.

Het beroepenveld waardeert de keuze van de eigen profilering én is van mening dat afgestudeerden van de opleiding communicatief en innovatief vaardig zijn.

Het panel is van oordeel dat eindkwalificaties goed passen bij domein, het Nederlandse kwalificatieraamwerk én dat zij actueel zijn. De eigen profilering is goed onderbouwd en vormgegeven, de eindkwalificaties zijn internationaal georiënteerd en het werkveld is intensief betrokken. Ook de positionering van het onderzoek is goed vormgegeven.

Het panel beoordeelt standaard 1, de beoogde eindkwalificaties, met een goed.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft de kerntaken uit het landelijk profiel tot fundament van het curriculum gemaakt, waardoor een samenhangend curriculum ontstaat. De leerdoelen dekken alle eindkwalificaties af. De eigen profilering komt in de projecten en practica stelselmatig aan bod. Hoewel het curriculum door de (inter)nationale eisen voor 80 % vast ligt, biedt de opleiding toch studiekeuze in de vorm van een minor en van specialisatie tot technisch of nautisch officier. Het panel waardeert de keuzemogelijkheden voor de student binnen het grotendeel vastliggende programma.

De kerntaken leiden veelal tot beroepsproducten waardoor de studenten beroepsvaardigheden kunnen ontwikkelen. Deze ontwikkeling wordt versterkt doordat de student nog een aantal cursuscertificaten moet behalen voor de vaarbevoegdheid.

De eigen profilering van de opleiding, innovatie en communicatie, komt in de projecten stelselmatig aan de orde. Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de opleiding de studenten faciliteert de beroepsvaardigheden, behorende bij de eindkwalificaties, te ontwikkelen.

De instroom bestaat uit havo/vwo en mbo-studenten. De opleiding heeft, in de vorm van voorlichting, extra studiebegeleiding en een vroegtijdig studieadvies, adequate maatregelen genomen om de uitval terug te dringen en de studeerbaarheid te verhogen. Voor mbostudenten, in het bezit van een vaarbevoegdheid, is een verkorte studie mogelijk.

Het beroep van maritiem officier heeft een internationaal karakter. Dit internationale karakter komt in het curriculum aan de orde in de beroepsopdrachten en casuïstiek van vrijwel alle onderwijsseenheden. Het panel is van oordeel dat de internationale aspecten van het curriculum goed aansluiten op het internationale karakter van het beroep van maritiem officier.

Alle kerndocenten van de opleiding beschikken over praktijkervaring in de maritieme sector. Waar nodig laten docenten zich bijscholen. Zo hebben docenten op het gebied van toetsing, didactiek en examinering de afgelopen jaren cursussen en trainingen gevolgd. Ook gaan docenten regelmatig met studenten mee op een vaarstage. Uit de bestudeerde cv's, de gesprekken met docenten en de gesprekken met studenten concludeert het panel dat de

opleiding een kundig, bevlogen en goed samenwerkend docententeam heeft. De kwaliteit van de docenten beoordeelt het panel als goed.

De opleiding heeft, naast de standaard voorzieningen voor studenten zoals leslokalen en computers, een aantal specifieke voorzieningen. Zo heeft de opleiding een eigen schip en beschikt zij, samen met de andere zeevaartopleidingen, over simulatoren waarmee praktijksituaties op een realistische manier worden nagebootst. Het panel heeft de specifieke voorzieningen tijdens de audit bezocht en komt tot het oordeel dat deze up-to-date en van hoge kwaliteit zijn.

In het oordeel voor deze standaard spelen de waardering voor de manier waarop de opleiding de eindkwalificaties communicatie en innovatie vorm geeft én de hoge kwaliteit van de speciale voorzieningen een grote rol. Ook de goede ontwikkeling van beroepsvaardigheden, behorend bij de eindkwalificaties en de goede kwaliteit van de docenten zwaar tellen mee. Daar de overige aspecten van deze standaard of goed of voldoende zijn komt het panel tot het oordeel goed voor standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding heeft diverse toetsvormen, passend bij de leerdoelen. Zo vindt bijvoorbeeld bij beroepsopdrachten toetsing plaats van de beroepsproducten. De opleiding hanteert bij toetsing de uitgangspunten dat toetsen congruent zijn met leerdoelen, inhoud en werkvormen en dat toetsen door een collega-docent vooraf beoordeeld worden. Daarnaast controleert de toetscommissie achteraf de kwaliteit van de toetsen.

Het panel heeft tijdens de audit een aantal toetsen beoordeeld. Van de beoordeelde toetsen heeft het panel de toetsmatrijzen, het antwoordmodel en beoordeelde toetsen gezien. Het panel constateert dat de toetsen gebaseerd zijn op de toetsmatrijzen, dat het antwoordmodel door de docent gehanteerd is tijdens de beoordeling en dat de toetsen door een collega docent beoordeeld zijn.

De beoordeling van de eindwerkstukken laat een duidelijke verbetering zien. Het panel is het eens met de beoordeling van de door het panel bestudeerde eindwerkstukken. Het panel vindt, met de opleiding, de transparantie van de beoordeling van de eindwerkstukken gering. Gezien de verbeteringen die de opleiding op het vlak van transparantie van de beoordelingen gemaakt heeft komt het panel met een voldoende voor de beoordeling van eindwerkstukken.

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan de gehanteerde uitgangspunten en beoordeelt de inrichting van het toetssysteem als voldoende.

Het functioneren van de examen- en toetscommissie beoordeelt het panel met een goed.

De oordelen afwegend constateert het panel dat de opleiding een positieve ontwikkeling doormaakt, maar nog niet over de volle breedte van de standaard drie een goed scoort. Het panel komt daarmee op het oordeel voldoende voor standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel heeft uit een lijst met afstudeerders van de laatste twee jaar vijftien afstudeerdossiers geselecteerd. Het panel komt, na bestudering van de dossiers, tot de conclusie dat de eindkwalificaties in voldoende mate gerealiseerd worden. Het panel vindt de eindwerken relevant en de onderzoeken methodisch opgezet en uitgevoerd. Als verbeterpunt vindt het panel dat de onderbouwing van conclusies en aanbevelingen beter kan en dat het taalgebruik soms slordig is. Indien onderdelen van het afstudeerdossier in het Engels geschreven zijn komt het regelmatig voor dat het niveau van het Engels laag is.

Alumni en werkveld zijn tevreden over het niveau van de afgestudeerden.

Het panel komt voor de gerealiseerde eindkwalificaties tot het oordeel voldoende.

Algemene conclusie:

Het panel geeft een goed voor de standaarden 1 en 2. Standaard 3 en 4 worden als voldoende beoordeeld. Conform de regels van de NVAO luidt het eindoordeel voldoende.

Het auditpanel adviseert de NVAO om de hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier van de Hogeschool van Amsterdam te accrediteren.

W.L.M. Blomen,
voorzitter

B. Verstegen,
secretaris

Den Haag, 22 maart 2017

3. INLEIDING

Typering van het beroep

Het domein Maritime Operations omvat de hbo-opleidingen Maritiem Officier en Ocean Technology.

De opleiding Maritiem Officier wordt aangeboden door:

- HZ University of Applied Sciences; de Ruyter Academy;
- Hogeschool Rotterdam; Rotterdam Mainport University; Hogeschool van Amsterdam; Hogere Zeevaartschool Amsterdam; NHL Hogeschool; Maritiem Instituut Willem Barentsz.

De opleiding Ocean Technology wordt aangeboden door:

- NHL Hogeschool; Maritiem Instituut Willem Barentsz.

Medio 2015 volgden ongeveer 1200 studenten een opleiding binnen het domein.

De opleiding Maritiem Officier (MAROF) leidt studenten op voor een specifiek beroep; officier aan boord van een zeevaardend schip. Omdat dit beroep een internationaal karakter heeft spelen internationale eisen een grote rol bij de formulering van de beroepscompetenties.

In Nederland zijn deze eisen vastgelegd in de Wet Zeevarenden en het daarbij behorende Besluit Zeevarenden Handelsvaart en Zeilvaart en diverse regelingen. Naast het schooldiploma moeten de studenten vaartijd conform de eisen van het *International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 as amended* (STCW) hebben behaald en medisch goedgekeurd zijn voor de zeevaart. Ook moeten zij in het bezit zijn van de certificaten van een aantal specifieke veiligheids- en beveiligingstrainingen. Deze trainingen staan onder rechtstreeks toezicht van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T).

In 1785 werd in Amsterdam de Kweekschool voor de Zeevaart opgericht. Dit was de eerste zeevaartschool in Europa. Bijna twee eeuwen later, in 1971, is de naam veranderd in Hogere Zeevaartschool Amsterdam. In 1992 is de Hogere Zeevaartschool met de opleiding Maritiem Officier opgegaan in de Hogeschool van Amsterdam.

Plaats binnen de Hogeschool van Amsterdam

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) is een onderwijsinstelling die met een breed aanbod aan beroepsopleidingen een grote variëteit aan studenten opleidt.

De bacheloropleiding MAROF maakt onderdeel uit van faculteit Techniek waaraan ongeveer 6400 studenten studeren. De faculteit Techniek biedt zeven andere hbo bachelor-opleidingen aan en één hbo-masteropleiding.

Clustergroep en beoordeling

Vanaf 1 januari 2015 worden opleidingen in het hoger onderwijs met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode gevisiteerd. De clusterwijze beoordeling - ook wel *clustervisitatie genoemd* - heeft als doel de scherpte en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. Bovengenoemde opleiding van de Hogeschool van Amsterdam valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep HBO Maritiem Officier. Deze opleidingen moeten allemaal in de periode vóór 1 mei 2017 beoordeeld worden. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het vigerende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)⁷ gebruikt.

⁷ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Bepaalde of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. 19 december 2014.

Reactie opleiding op vorige visitatie/interne audit

Belangrijkste wijzigingen sinds vorige accreditatie:

Op verzoek van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders zijn de zeestages in 2009 (cohort 2007) verplaatst naar de eerste helft van het derde studiejaar en de tweede helft van het vierde studiejaar. De opleiding heeft een afstudeerfase ingevoerd die start in het tweede semester van het derde studiejaar met een aantal verdiepende vakken. In het vierde studiejaar bestaat de afstudeerfase uit de minor met een accent op praktijkgericht onderzoek en de tweede zeestage (2e semester 4e jaar) met een accent op onderzoek aan boord. Het auditpanel van de vorige accreditatie raadde de opleiding aan een MAROF opgeleide docent aan te stellen. De opleiding heeft dit advies opgevolgd.

Het panel van de interne audit in 2014 heeft bij de standaarden, die allen als voldoende zijn beoordeeld, een aantal aanbevelingen opgenomen.

- Standaard 1: Doelstellingen
 - Definieer op basis van het herijkte landelijke beroepsprofiel de eindkwalificaties (inclusief generieke HBO-kwalificaties) en onderliggende leerdoelen.
- Standaard 2: Onderwijsleeromgeving
 - Bepaal per eindkwalificatie per studiefase de leerdoelen die moeten worden behaald.
- Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties
 - Bespreek de uitkomsten van de activiteiten uit de borgingsagenda van de toets- en examencommissie met de opleidingsmanager en het docententeam.
 - Maak voor iedere afstudeerder de opbouw van het afstudeerdossier en de beoordeling van de onderdelen transparant.

Tijdens de audit bleek dat de opleiding met de aanbevelingen van het interne auditpanel aan de slag is. De opleiding is bezig met de uitwerking van de eindkwalificaties en heeft hiervoor een duidelijke planning gemaakt met actoren, tijdslijn en inzet.

De opmerkingen over standaard 2 en 3 zijn gerealiseerd.

Het auditpanel constateert dat de opleiding in voldoende mate reageert op de aanbevelingen van de vorige visitatie en de aanbevelingen uit de interne audit.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor–master) en oriëntatie (hbo–wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Inhoud van de beoogde eindkwalificaties en actualiteit

De maritiem officier op hbo-bachelorniveau is verantwoordelijk voor het voorbereiden van de nautische en technische aspecten van een zeereis en het veilig en economisch varen.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn gebaseerd op het in 2009 vastgestelde Landelijk Beroepsprofiel Maritiem Officier en de algemene hbo-competenties, vastgesteld in een brief aan de hbo-raad (2010). De opleiding heeft de eindkwalificaties verder uitgewerkt. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn in bijlage IV weergegeven.

In 2016 is er een nieuw landelijk Beroepsprofiel Maritiem Officier vastgesteld, aansluitend bij de STCW-eisen. De belangrijkste wijziging in het beroepsprofiel sluit aan op de ontwikkeling in de internationale praktijk dat er weinig vraag is naar hbo-officieren met een dubbele vaarbevoegdheid. Schepen worden complexer en daarom ontstaat meer behoefte aan specialisatie bij afgestudeerden.

De opleiding is begonnen met het beroepsprofiel uit te werken in eigen eindkwalificaties, waarin de leeruitkomsten en de competenties gekoppeld zijn. Het panel heeft één voorbeeld van deze uitwerking gezien. De opleiding heeft hiervoor een heldere planning gemaakt met actoren, tijdslijn en inzet.

Het panel is van oordeel dat de opleiding voor een adequate manier van uitwerken heeft gekozen en waardeert het actueel houden van de eindkwalificaties.

Oriëntatie, niveau en profilering

De opleiding richt zich op het opleiden van enerzijds vaarbekwame maritiem officieren en anderzijds van operationele ingenieurs. Beide profielen komen in de beoogde eindkwalificaties tot hun recht.

Internationaal zijn de eisen voor diplomering, bevoegdheden en bekwaamheden vastgelegd in de *International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 as amended (STCW)*. De vereiste kwalificaties voor de vaarbevoegdheid zijn bepaald via nationale en internationale standaards. Het niveau van deze kwalificaties sluit aan bij hbo-bachelorniveau.

Het operationele karakter van de ingenieur komt tot uiting in eindkwalificaties waarin sprake is van stelselmatig of methodisch handelen. Hierin ligt zowel vakbekwaamheid als "evidence based" handelen besloten. Voor beide is (literatuur)onderzoek noodzakelijk, waardoor de onderzoekscomponent geïntegreerd is.

De opleiding heeft in de eindkwalificaties een eigen profilering in de vorm van sociaal communicatief handelen inclusief leiderschap en innovatie.

De motivatie hiervoor is gelegen in het feit dat het varen van een schip teamwerk is. Communicatie en leiderschap moeten extra ontwikkeld worden om verschillende nationaliteiten en culturen optimaal te laten samenwerken.

Innovatie komt tot uiting in het via onderzoek en systematische aanpak komen tot de beste, oplossingen voor problemen.

Tijdens de audit bleek dat deze profilering herkend en erkend wordt door alumni en vertegenwoordigers van het werkveld. Zoals een reder opmerkte: "Stagiaires uit Amsterdam zijn beter wat betreft hun soft-skills. Omgaan met anderen, in de zin van communicatie en leidinggeven, springt eruit."

Ook innovatie, in de vorm van oplossingsgericht denken (en niet naar één oplossing springen) vonden de werkveldvertegenwoordigers kenmerkend. "Het oplossingsgericht kunnen nadenken in complexe situaties is een echt kenmerk van de afgeleverde maritiem officieren van deze opleiding."

Onderzoek en Internationalisering

De oplossing van praktische problemen bij maritieme bedrijven is gebaat bij een systematische en analytische aanpak. Wat deze oplossingen gemeenschappelijk hebben, is dat ze tot stand

komen door methodisch te werken (door onder andere relevante literatuur te bestuderen en een systematische aanpak). Onderzoek in de opleiding ondersteunt het methodisch werken. De opleiding definieert onderzoek als "het in het kader van een gegeven probleem in en/of uit de beroepspraktijk op systematische en methodisch verantwoorde wijze verzamelen en analyseren van gegevens en op basis daarvan komen tot een relevante oplossing, kennis en/of een ontwerp."

De scheepvaart speelt zich af in een internationale wereld, wat zich uit in bijvoorbeeld de internationale wet- en regelgeving. De opleiding heeft door de internationaal vastgestelde 'STCW-standaarden' en de prominente aandacht voor de internationale context in de eindkwalificaties een sterk internationaal karakter.

Betrokkenheid werkveld

De opleiding participeert in diverse overleggen. Er is een landelijk opleidingsoverleg tussen de vier zeevaartscholen. Daarnaast overlegt de opleiding met vakgroepen uit de beroepssector zoals het platform Navigatie en platform Bepalingen ter voorkoming van Aanvaringen. Eveneens heeft de opleiding structureel overleg met het ministerie Infrastructuur & Milieu betreffende de ontwikkelingen op het gebied van het STCW. Via het overleg met de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders, waarin vrijwel alle reders vertegenwoordigd zijn, bespreekt de opleiding periodiek de ontwikkelingen aan boord.

Het werkveld is nauw betrokken bij de vaststelling van de eindkwalificaties. De vertaling naar de eindkwalificaties van de opleiding is met medewerking van de werkveldcommissie gebeurd. Tijdens de audit bevestigden leden van de werkveldcommissie de betrokkenheid en de inbreng bij de totstandkoming van de formulering en uitwerking van de eindkwalificaties.

Weging en Oordeel: goed

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties goed passend zijn voor zowel het domein Maritime Operations als voor een technische hbo-bachelor. Het panel concludeert dat de opleiding, gelet op haar eindkwalificaties, in het juiste domein acteert en de juiste titulatuur hanteert.

De beoogde eindkwalificaties zijn gerelateerd aan de Dublin Descriptoren en de tien generieke hbo-kwalificaties. Het panel is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties passend zijn voor een hbo-bachelor.

De manier waarop de opleiding de uitwerking van de eindkwalificaties vorm gegeven heeft vindt het panel adequaat.

Door onderzoekend vermogen te koppelen aan innovatief handelen geeft de opleiding onderzoek een specifieke plaats in de eindkwalificaties én geeft zij inhoud aan de 'operationeel hbo-ingenieur'.

Communicatie (inclusief leiderschap) heeft een plaats in de eindkwalificaties. Hiermee laat de opleiding zien dat zij teamwerk een belangrijke factor vindt in de maritieme wereld. Het panel stemt met deze keuze in. Het panel concludeert dat het specifieke profiel goed onderbouwd is én passend vorm gegeven is.

De internationale eisen voor vaarbekwaamheid zijn vastgelegd in de eindcompetenties waardoor internationalisering een duidelijke plaats heeft binnen de eindkwalificaties.

Gelet op de passende eindkwalificaties, de actualisering en uitwerking in leeruitkomsten hiervan, de goed onderbouwde en vormgegeven profilering, het internationale karakter van de eindkwalificaties, de intensieve betrokkenheid van het werkveld, de goed uitgewerkte internationalisering en de goede positionering van het onderzoek binnen deze opleiding komt het panel tot het oordeel goed voor deze standaard.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

4.2.1 Programma

Eindkwalificaties en leerdoelen

De kerntaken uit het landelijk profiel vormen het fundament van het curriculum. De leerdoelen en de inhoud van het programma zijn opgenomen in de beschrijvingen van de studieonderdelen. Van elk studieonderdeel is duidelijk wat het doel is, hoe de leerstof is opgebouwd en in welk groter geheel (samenhang) ze past, zowel binnen het onderwijsblok als binnen de vierjarige opleiding. In bijlage V is een voorbeeld van een uitgewerkt studieonderdeel weergegeven.

Het panel heeft de beschrijving van het programma vergeleken met de eindtermen (inclusief STCW-eisen) en heeft geconstateerd dat de leerdoelen alle eindtermen afdekken. Door de kerntaken als fundament te kiezen heeft het curriculum een samenhangend geheel.

Instroom en studeerbaarheid

De instroom van de opleiding bestaat uit een havo/vwo instroom en een mbo-instroom. De mbo-instroom betreft hoofdzakelijk studenten van de opleiding maritiem officier op mbo-niveau. Omdat een maritiem officier (op mbo-niveau) al over de vaarbevoegdheid beschikt, volgen deze studenten geen stage op zee. Eveneens hebben zij de verplichte cursussen doorlopen en beschikken zij al over de basiskennis op het gebied van navigatie en scheepswerktuigkunde. Daardoor ontstaat er ruimte voor een verkort traject van 2,5 jaar en stromen zij in het tweede jaar in. Landelijk is afgesproken dat in de toekomst dit programma drie jaar wordt.

Naast inhoudelijke verdieping van de stof hebben studenten behoefte aan basiskennis van exacte vakken en communicatieve vaardigheden en het (nog) ontbreken van de overige hbovaardigheden (waaronder projectmatig werken en onderzoeksvaardigheden). Dit bleek teveel voor 2,5 jaar.

De opleiding heeft maatregelen genomen om de uitval te verkleinen.

De opleiding steekt energie in voorlichting en een snel studieadvies via de keuzecheck. Centraal in de voorlichting staat het bieden van een reëel beeld van de opleiding, de begeleiding die de studenten kunnen verwachten, het aantal contacturen, het beroep en het arbeidsmarktperspectief.

Sinds het voorjaar 2014 wordt een studiekeuzecheck uitgevoerd die resulteert in een (niet bindend) studieadvies. Dit advies geeft de opleiding binnen twee weken na de studiekeuzecheck op de opleiding.

Naast intensievere voorlichting en de studiecheck heeft de opleiding ouderejaars studenten aangesteld die de eerstejaars helpen met 'struikelvakken' als wis- en natuurkunde. Sinds 2013 biedt de opleiding voor verschillende vakken Summercourses. Eerstejaars kunnen via deze courses de achterstand in de propedeuse snel terugbrengen en met zo min mogelijk achterstand na de zomer instromen in de hoofdfase. De deelname is facultatief. Per september 2016 wil de opleiding in het eerste jaar minder toetsen aanbieden.

In het gesprek met studenten tijdens de audit verklaarden de studenten dat de opleiding “goed te doen is zolang je de zaken bijhoudt.” Alumni noemden tijdens de audit de studielast fors maar wel te doen.

Studenten konden zich niet vinden in het voornemen van de opleiding om minder toetsen af te nemen in de propedeuse. Hoewel het panel de redenering van de opleiding op dit punt snapt, acht het panel het van belang om eerst draagvlak bij studenten te verkrijgen. (Aanbeveling 1).

Het panel beoordeelt de maatregelen om de uitval in het eerste jaar te beperken en de studeerbaarheid te vergroten als adequaat.

Curriculum

Het curriculum van de opleiding bestaat uit een major van 210 studiepunten en een minor van 30 studiepunten.

De STCW-eisen zijn leidend voor de invulling van het curriculum en de definiëring van de Body of Knowledge & Skills (BoKS). Het curriculum ligt door deze eisen voor een groot deel (ca. 80%) vast.

De opleiding biedt elke student een geïntegreerde opleiding tot maritiem officier. Binnen dit geïntegreerde profiel kan de student zich specialiseren op nautisch of technisch gebied. In de onderstaande tabel is dit schematisch weergegeven.

Studiejaar 1	Studiejaar 2	Studiejaar 3		Studiejaar 4	
Geïntegreerd programma	Geïntegreerd programma	Eerste Zeestage	Differentiatie Maritiem officier: Nautisch of Technisch	Minor (incl. onderzoek)	Tweede zeestage en onderzoek aan boord plus eindgesprek

In het eerste en het tweede jaar staan de kerntaken met als context het schip als systeem centraal. Studenten werken tijdens een blok aan één of meerdere opdrachten rondom een kerntaak. Elke opdracht resulteert in een beroepsproduct waardoor de basiskennis verrijkt wordt met toepassingen in de praktijk.

In het geïntegreerd programma krijgt de student vakken op nautisch en technisch gebied. Op nautisch gebied zijn dit bijvoorbeeld reisvoorbereiding, meteo, navigatie en veilige belading. Op technisch gebied komen vakken aan de orde op mechanisch en elektrisch gebied, zoals scheepswerktuigkunde, automatiseringstechniek, onderhoudsmanagement en elektrotechniek.

In studiejaar drie en vier zijn keuzemogelijkheden in de studie door de keuze van stage, minor en onderzoeksopdrachten aan boord. Na de eerste zeestage kiest de student voor één van de specialisaties.

De kerntaken en de daarmee samenhangende eindkwalificaties komen in alle jaren van de opleiding aan bod via opdrachten van steeds toenemende complexiteit. Door deze opbouw krijgen studenten de kans om te leren denken vanuit een breder perspectief en te schakelen tussen meerdere deskundigheden.

De didactiek en de rol van de docent is door deze opbouw veranderd. In gesprek met docenten tijdens de audit stelden de docenten: “De rol van de docent is steeds meer een begeleidende. Je staat niet langer anderhalf uur een verhaal te vertellen maar je gaat in op de vragen van studenten. Dat vereist de kunst van het loslaten. De studenten staan aan het roer.” Studenten bevestigden deze aanpak.

De opleiding heeft een omvangrijke curriculumherziening in de planning staan, met een korte en een langere termijnplanning.

De ontwikkeling op de korte termijn betreft het ‘studeerbaar’ en ‘robuust’ maken van het curriculum per september 2017 met het oog op het verbeteren van het studiesucces. Dit

betekent dat gestreefd wordt naar minder toetsen, grotere onderwijseenheden en een effectieve roostering. Het docententeam werkt hier nu in gezamenlijkheid aan. Deze ontwikkeling is eind dit schooljaar afgerond.

De lange termijn ontwikkeling, die deels parallel loopt aan de korte, betreft het uitwerken en implementeren van de nieuwe eindkwalificaties (profiel 2016), waarbij het curriculum inhoudelijk wordt herzien.

Het geïntegreerde karakter van het eerste deel van het curriculum vindt het panel een verstandige keuze omdat er veel relaties zijn tussen de verschillende kerntaken. Dat er in het tweede deel van de opleiding plaats is voor eigen keuzes van de student vindt het panel een goede zaak. Uit gesprekken met alumni tijdens de audit bleek dat ruim 95 % van de afgestudeerden zich specialiseert in nautisch of technisch. Uit gesprekken met het werkveld tijdens de audit bleek dat het "geïntegreerd varen" nauwelijks aan de orde is.

Het panel vindt het een goede zaak dat de opleiding zich niet alleen richt op de implementatie van de nieuwe eindkwalificaties maar ondertussen ook het lopende curriculum blijft verbeteren. Het panel stemt in met de keuze van de opleiding om studenten te laten kiezen tussen een technische of nautische specialisatie.

Kennisontwikkeling en beroepsvaardigheden

Om in aanmerking te komen voor een vaarbevoegdheid als nautisch of technisch maritiem officier moet de student de kennis en vaardigheden, vermeld in de STCW-eisen, op management niveau beheersen.

Daarnaast moet de student nog een aantal cursuscertificaten behalen voor de vaarbevoegdheid, zoals Proficiency Survival Craft and Rescue Boats other than Fast Rescue Boats of Advanced Fire Fighting. Om deze cursussen efficiënt te organiseren participeert de opleiding in de Maritieme Academie, een samenwerkingsverband van mbo en hbo zeevaartscholen in Noord-Holland en Noord Nederland (zie ook speciale voorzieningen).

In de eerste twee studiejaar verwerven studenten vooral de kennis en vaardigheden die de bouwstenen vormen van de kerntaken. Het tweede jaar is verdiepend op het eerste jaar en voorbereidend op de zeestage. In studiejaar drie en vier legt de student accenten in de studie door de keuze van stage, minor en onderzoeksopdrachten aan boord.

Door de verplichte 360 vaardagen, vereist voor de vaarbevoegdheid, is er onvoldoende ruimte voor een aparte afstudeerperiode met een praktijkgericht onderzoek. Daarom is er ten aanzien van de minor een aanvullende eis gesteld. Binnen de minor moet de volledige cyclus van een praktijkgericht onderzoek doorlopen worden. Dit onderzoek wordt op hbo-niveau beoordeeld. De opleiding biedt de minoren Marine Engineering en Marine Navigation aan.

Marine Engineering is gericht op verbreding en verdieping van de technische kerntaken van de maritiem officier; Marine Navigation is gericht op verbreding en verdieping van de nautische kerntaken van de maritiem officier.

Wil de student bij andere zeevaartscholen of hogescholen een minor volgen dan geldt hiervoor dat er een relevante onderzoekscomponent in de minor aanwezig moet zijn. De examencommissie beoordeelt de aanvragen om een minor buiten de opleiding te volgen. Studenten in de versnelde mbo-route hebben een vrije minorkeuze omdat zij een afzonderlijk afstudeertraject hebben.

In een aantal gevallen hebben de projecten, naast het leveren van een beroepsproduct en het aanleren van beroepsvaardigheden, het element van ontwikkeling van leiderschap. Zo heeft bijvoorbeeld bij het varen op het schip de bevelvoerend student echt de leiding en is er ook bij andere projecten een leidinggevende rol.

Het panel vindt het programma goed samenhangend en door de opbouw gericht op de ontwikkeling van beroepsvaardigheden. De ontwikkeling van de eindkwalificaties, zoals communicatie, ziet het panel op verschillende plaatsen in het curriculum terugkomen waardoor studenten de kans krijgen om de competenties, verbonden aan de eindkwalificaties, zich eigen te maken en zo het eindniveau te halen.

Het panel waardeert de keuzemogelijkheden voor de student binnen het grotendeel vastliggende programma.

Onderzoeksvaardigheden

Studenten werken aan opdrachten behorende bij de kerntaken. Vaak resulteren opdrachten in beroepsproducten. Om tot een goed beroepsproduct te komen is veelal onderzoek nodig. Bij het uitvoeren van opdrachten komen vragen naar boven. Vervolgens beantwoorden de studenten deze vragen methodisch. Op deze wijze verwerven studenten onderzoeksvaardigheden.

Via het lectoraat Maritieme Innovatieve Techniek van de NHL Hogeschool worden onderzoeksprojecten aangereikt waarin studenten, docenten en lectoraat samenwerken. Een aantal van de 3^e en 4^ejaars studenten neemt deel aan de door het lectoraat geïnitieerde projecten als:

- integrale energiebesparing zeescheepvaart (inmiddels afgerond);
- het verminderen van het aantal aanhoudingen bij inspecties van Port State Control;
- het verminderen van de (administratieve) werkdruk van kapiteins aan boord van zeeschepen;
- maritieme veiligheid, minder scheepsongelukken.

Het panel heeft een aantal door studenten gepresenteerde opdrachten bestudeerd en komt tot de conclusie dat de opdrachten relevant en van niveau zijn. De studenten waarderen de projectbegeleiding. "Docenten staan altijd klaar om je te helpen en zelfs e-mails worden snel beantwoord."

De resultaten van de projecten beoordeelt het panel eveneens als goed. Het panel constateert dat de opdrachten in complexiteit toenemen en dat de studenten uitgedaagd worden om zelf met creatieve oplossingen te komen.

De eindkwalificatie innovatie, uit de profilering, heeft een herkenbare plaats in de projecten. Ook is in deze projecten sprake van ontwikkeling van leiderschapskwaliteiten omdat één of meerdere studenten een controlerende en/of coördinerende rol vervulde(n). Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de opleiding studenten faciliteert om het eindniveau van de eindkwalificaties communiceren (inclusief)leiderschap en innovatie te bereiken.

Internationale aspecten

Het maritieme werkveld heeft een internationaal karakter. Dit internationale karakter komt terug in de beroepsopdrachten en casuïstiek van vrijwel alle onderwijsseenheden. Voorbeelden van onderwijsseenheden met een internationaal karakter zijn: het schip als vervoerssysteem; , international safety management, voyage planning en internationale wet- en regelgeving. Ook de verplichte cursussen zoals Maritieme Radiocommunicatie, Basic Safety Training of Radar Navigator hebben een internationale context.

Studenten lopen twee internationaal georiënteerde zeestages. Daarnaast besteedt de opleiding aandacht aan maritiem Engels en is een deel van de studieboeken in het Engels. Ook heeft de opleiding een Erasmusovereenkomst gesloten met een Zweedse partner (Chalmers in Göteborg) om tot docentuitwisseling te komen.

In de gesprekken met docenten en met het werkveld kwam naar voren dat er een discussie is over de vraag of (een deel van de opleiding) in de Engelse taal gegeven moet worden. De meningen hierover zijn verdeeld.

Het panel is van oordeel dat de internationale aspecten van het curriculum goed aansluiten op het internationale karakter van het beroep van maritiem officier. Het panel geeft de opleiding de suggestie mee om daar waar mogelijk en verantwoord Engels in te voeren in de leeromgeving. Bijvoorbeeld bij projecten, minoren, afstudeeropdrachten, studieboeken of als voertaal bij sommige vakken.

4.2.2 Docenten

Kwaliteit en niveau

Het panel heeft de cv's en kwalificaties van de docenten bestudeerd. Het panel constateert dat alle kerndocenten van de opleiding beschikken over praktijkervaring in de maritieme sector. Op onderdelen in het curriculum (communicatieve en interculturele vaardigheden, Engels, CAD, materiaalkunde en wiskunde) worden docenten van andere opleidingen van de faculteit Techniek ingezet (totaal circa 1 FTE).

Waar nodig scholen docenten zich bij. De afgelopen jaren zijn teamscholingen georganiseerd op het gebied onderzoek, toetsen & beoordelen en blended learning. Leden van de examen- en toetscommissie volgen in 2016-2017 de Senior Kwalificatie Examinering.

In het gesprek met docenten kwam naar voren dat docenten regelmatig meevaren (als begeleider van studenten) met veerboten tussen Nederland en Noord Engeland. Hierdoor blijven de docenten op de hoogte van de laatste maritieme ontwikkelingen. Ook de veranderde rol van docenten is besproken. De docenten vinden de rol van coach/expert uitdagend. Daarbij merken ze op dat er behoefte blijft aan de traditionele rol van lesgever.

Studenten zijn tevreden over de kwaliteit van de docenten, waarbij met name de maritieme achtergrond als een positief punt werd genoemd.

Het panel heeft uit de gesprekken met de docenten én studenten het beeld van een kundig, bevlogen en goed samenwerkend team overgehouden. Op grond van de bestudeerde documentatie, de maritieme ervaring en het positieve oordeel van de studenten beoordeelt het panel zowel de kwaliteit en als het niveau van de docenten met een goed.

4.2.3 Voorzieningen

Naast de basisvoorzieningen op het gebied van leslokalen en computers gebruikt de opleiding een aantal specifieke voorzieningen.

De opleiding heeft practica waar zij niet alleen de ruimte, maar ook sommige projecten met andere technische opleidingen deelt. Het panel heeft deze practica tijdens de audit bezocht en het panel is van oordeel dat deze van goede kwaliteit zijn, waarbij de mogelijkheid om met studenten van andere technische opleidingen samen te werken een extra pluspunt vormt.

De Maritieme Academie Holland is een samenwerkingsverband van maritieme opleidingen in Velsen, IJmuiden, Amsterdam, Sneek, Harlingen, Leeuwarden, Terschelling, Delfzijl en Urk. De Maritieme Academie ontwikkelt en verzorgt maritieme opleidingen en trainingen voor professionals die werkzaam zijn in de handelsvaart, binnenvaart, havens, zeilvaart, waterbouw en visserij.

Indien studenten van de Marof-opleiding deelnemen aan trainingen en lessen op de Maritieme Academie hebben zij in hun rooster een aparte tijdseenheid (dag of week) beschikbaar. Een voorbeeld van de voorzieningen van de Maritieme Academie zijn de simulatoren waarmee praktijksituaties op een realistische manier worden nagebootst. Door de inzet van de simulatoren is het aantal dagen op zee, vereist voor het behalen van de vaarbevoegdheid, gereduceerd van 360 tot 300.

Ook heeft de opleiding een eigen opleidingschip, de 'Gyrinus', die door de eigen studenten onderhouden wordt. Studenten trainen hier navigeren, technisch onderhoud en speciale manoeuvres als 'man over boord'. Het panel heeft het opleidingschip bezocht en is van oordeel dat ook deze voorziening van hoge kwaliteit is.

Het panel heeft de specifieke voorzieningen tijdens de audit in IJmuiden en Amsterdam bezocht en beoordeelt deze als up-to-date en van hoge kwaliteit.

De basisvoorzieningen als leslokalen en computers beoordeelt het panel als ruim voldoende.

Weging en Oordeel: goed

Het panel beoordeelt de centrale plaats van kerntaken in het curriculum en hun verbinding met de eindkwalificaties, de manier waarop de internationale aspecten van de opleiding aansluiten bij het beroep, het niveau en de kwaliteit van de docenten en de specifieke voorzieningen met een goed.

Het panel is onder de indruk van de manier waarop de opleiding haar eigen profilering op het gebied van communicatie en innovatie stelselmatig in de projecten en practica verweven heeft. Het panel waardeert het dat de opleiding niet alleen aandacht besteedt aan de implementatie van de vernieuwde eindtermen en de herijking van het curriculum, maar ook het bestaande programma nog verder optimaliseert om de studenten zo goed mogelijk te bedienen.

De basisvoorzieningen, de relatie tussen eindkwalificaties en leerdoelen, de maatregelen om het rendement in de propedeuse te vergroten en de manier waarop de opleiding de instroom bedient beoordeelt het panel als ruim voldoende.

Alle oordelen afwegend komt het panel tot het eindoordeel goed voor deze standaard. De afweging houdt in dat er een aantal aspecten goed zijn en de voldoende ruime voldoende zijn. Daarnaast heeft het panel grote waardering voor de manier waarop de opleiding de eindkwalificaties communicatie en innovatie vorm geeft in het curriculum en de hoge kwaliteit van de speciale voorzieningen.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing

Toelichting NVAO: De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk. De examencommissie van de opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering.

Inrichting toetsysteem

De opleiding hanteert bij het toetsen de volgende uitgangspunten :

- De eindkwalificaties worden getoetst in het afstudeertraject (studiejaar vier: minorwerkstuk en tweede zeestage).
- In de toetsing staat de beroepspraktijk centraal; uitgangspunten zijn:
 - vanaf het eerste moment wordt een relatie gelegd tussen leerstof en beroepstaken;
 - de beroepsvraagstukken nemen met de jaren toe in complexiteit;
 - bij aparte kennis- of vaardigheidstoetsen is de rechtvaardiging het meten van het beheersingsniveau van de BoKS.
- Toetsen zijn congruent met leerdoelen, inhoud en werkvormen.
- De toetsen zijn gebaseerd op expliciete, transparante en openbare beoordelingscriteria.
- Cijfers hebben altijd betrekking op resultaten die behaald zijn door individuele studenten.
- Feedback is vanuit het leeraspect bezien belangrijk.
- Er is spreiding van toetsen over het studiejaar.

De opleiding heeft diverse toetsvormen, passend bij de leerdoelen. Zo vindt bijvoorbeeld bij beroepsopdrachten toetsing plaats van de beroepsproducten. De beoordelingscriteria beschrijven in dat geval de eisen waaraan het product moet voldoen.

Per toetsvorm heeft de opleiding vastgelegd wat het doel is, hoe getoetst wordt en aan welke eisen de toets moet voldoen in het kader van validiteit en betrouwbaarheid.

Het vier-ogen principe wordt bij het toetsen gehanteerd. Ook de toetscommissie beoordeelt de toetsen (zie kwaliteitsborging toetsen).

Daarnaast hanteert de opleiding op steeds uitgebreidere schaal toetsmatrijzen.

Beoordeling eindwerkstukken

Voor de beoordeling van afstudeerwerken heeft de opleiding rubrics geformuleerd. Om tot een vergelijkbare interpretatie van de rubrics te komen organiseert de opleiding voor de examinatoren twee tot drie keer per jaar een kalibratiesessie.

De examencommissie wijst de examinatoren aan op basis van een voordracht van de opleidingsmanager.

Het panel heeft geconstateerd dat de beoordeling van afstudeerwerken via rubrics een ontwikkeling laat zien. Bij de door het panel bekeken afstudeerwerken van de afgelopen twee jaar werd bij de beoordeling van eindwerkstukken gebruik gemaakt van omcirkelde rubrics of werden criteria als voldaan / niet voldaan aangevinkt. Het panel is, met de opleiding, van oordeel dat bij deze manier van werken de navolgbaarheid van de oordelen gering is. De opleiding heeft toegezegd dat studenten, die in juni afstuderen, worden beoordeeld met een aangescherpt beoordelingsformulier. Hierin wordt met aangescherpte rubrics gewerkt en wordt een toelichting op het eindoordeel gevraagd. Het panel heeft de aangescherpte rubrics en het nieuwe beoordelingsformulier beoordeeld en vertrouwt erop dat dit de navolgbaarheid van het eindoordeel ten goede komt. Dit vertrouwen berust mede op het feit dat het kwaliteitszorgsysteem van de Hogeschool van Amsterdam via de instellingsbeoordeling al is getoetst.

Het panel had graag nog de nieuwe beoordelingen gezien maar snapt dat, gezien de uiterste inleverdatum van 30 april 2017 van de rapportage, deze wens niet realistisch is.

Kwaliteitsborging toetsing

Binnen de faculteit Techniek hebben de bacheloropleidingen MAROF en Engineering een gezamenlijke examencommissie. Een toetscommissie functioneert als onderdeel van de examencommissie.

Docenten van de opleiding participeren in zowel de examen- als toetscommissie. Daarmee is een inhoudelijke link aanwezig tussen opleiding en examencommissie/toetscommissie. De leden van de examencommissie en toetscommissie zijn door de Hogeschool van Amsterdam gecertificeerd. Nieuwe leden volgen de scholing bij de Hogeschool van Amsterdam-Academie.

De toetscommissie beoordeelt de toetsen op de volgende punten:

- de toetsvorm is passend voor leerdoelen en werkvormen;
- de toets is representatief voor de leerdoelen van het vak en afgestemd op het gewicht van de afzonderlijke leerdoelen;
- bij het tot stand komen van de toets is het vier-ogen principe gehanteerd;
- zijn antwoordmodellen, toetsmatrijzen en beoordelingsmodellen beschikbaar en/of gehanteerd;
- zijn normering en cesuur duidelijk.

Het panel heeft tijdens de audit een aantal toetsen beoordeeld. Van de beoordeelde toetsen heeft het panel de toetsmatrijzen, het antwoordmodel en beoordeelde toetsen gezien. Het panel constateerde dat de toetsen gebaseerd waren op de toetsmatrijzen en dat het antwoordmodel door de docent gehanteerd is tijdens de beoordeling. Het panel constateert dat de beoordeelde toetsen voldoen aan de geformuleerde uitgangspunten en beoordeelt de inrichting van het toetssysteem als voldoende.

De examencommissie heeft borging van kwaliteit centraal staan. De examencommissie werkt met een borgingsagenda, geeft advies over de concept-OER van de opleiding en is een kritische gesprekspartner van het opleidingsmanagement en opleidingscommissie.

De examencommissie heeft een begin gemaakt met peerreviews/kalibreersessies en het zelfstandig onderzoeken van het eindniveau van afstudeeropdrachten (minoronderzoek). De examencommissie verantwoordt haar werkzaamheden in een jaarverslag.

De uitkomsten van de kwaliteitsbeoordeling van toetsen worden met betreffende examinatoren besproken, waarbij met name wordt ingegaan op validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toets. Vertegenwoordigers van de examencommissie zijn regelmatig aanwezig in een docentenvergadering en gaan met docenten in gesprek over essentiële punten met betrekking tot de kwaliteit van toetsen en eindniveau. De betrokken examinatoren binnen het nautisch en technisch vakgebied evalueren na elk onderwijsblok de toetsresultaten en de kwaliteit van het programma.

Het panel heeft de verslagen van de examencommissie (inclusief toetscommissie) bestudeerd en tijdens de audit met de examencommissie (inclusief toetscommissie) gesproken. Het panel komt op grond van de bestudeerde verslagen en het gesprek met de examencommissie tot de conclusie dat de opleiding een bekwame, goed functionerende examen- en toetscommissie heeft.

Weging en Oordeel: voldoende

De toetsen die het panel beoordeeld heeft zijn gebaseerd op de toetsmatrijzen en het antwoordmodel is door de docent gehanteerd tijdens de beoordeling. Het panel constateert dat de opleiding voldoet aan de eigen uitgangspunten betreffende de inrichting van het toetssysteem. Het panel komt hiermee op een voldoende voor de inrichting van het toetssysteem.

Daarnaast constateert het panel dat de opleiding een bekwame, goed functionerende examencommissie heeft, die de vinger aan de pols houdt. Mede hierdoor is de opleiding in staat om het toetsen naar een kwalitatief hoger niveau te brengen.

De beoordeling van de eindwerkstukken laat een duidelijke verbetering zien. Het panel vindt, met de opleiding, de transparantie van de beoordeling van de eindwerkstukken gering. Gezien het feit dat het panel het eens is met de beoordeling van de vijftien bestudeerde eindwerkstukken én de verbeteringen die de opleiding op het vlak van transparantie van de beoordelingen gemaakt heeft komt het panel tot een ruime voldoende voor de beoordeling van eindwerkstukken.

De kwaliteitsborging door de examencommissie beoordeelt het panel met een goed.

De oordelen afwegend constateert het panel dat de opleiding een positieve ontwikkeling doormaakt, maar nog niet op de volle breedte van de standaard drie een goed scoort. Het panel komt daarmee op het oordeel voldoende voor standaard drie.

4.4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Afstudeerdossiers

De studenten bereiken aan het eind van de opleiding bij alle kerntaken het beschreven hbo-bachelorniveau. De beoogde eindkwalificaties toetst de opleiding in de afstudeerfase (het vierde studiejaar).

De afstudeerfase bestaat uit :

- het minoronderzoek;
- afronden operationele taken 'training record book' tijdens 2^e zeestage.
- 'depth assignments' aan boord tijdens 2^e zeestage.

De verschillende eindwerken worden verzameld in het afstudeerdossier. De verschillende onderdelen (minoronderzoek en presentatie, 'depth assignments' en 'training record book') worden afzonderlijk beoordeeld.

Het afstudeertraject voor de versnelde mbo-route bestaat uit een afstudeeropdracht.

Het panel heeft uit een lijst met afstudeerders van de laatste twee jaar 15 afstudeerdossiers geselecteerd, waaronder vier afstudeeropdrachten door mbo-instromers.

Na het bestuderen van de afstudeerdossiers komt het panel tot de volgende conclusies:

- De eindwerkstukken zijn inhoudelijk relevant.
- De onderzoeken zijn goed opgezet en uitgevoerd.
- De onderzoeken leveren relevante kennis, informatie, adviezen en oplossingen op.
- Alle beoordeelde eindwerkstukken zijn voldoende.
- De assignments en het record book zijn in lijn met de vaarbevoegdheid.

Op een aantal punten heeft het panel kritische aantekeningen:

- Het taalgebruik is soms slordig.
- Indien onderdelen van het afstudeerdossier in het Engels geschreven zijn komt het regelmatig voor dat het niveau van het Engels laag is.
- Bij drie eindwerkstukken was de onderbouwing van conclusies en aanbevelingen gering of stonden onder het verkeerde kopje.

Het panel komt tot het oordeel dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate gerealiseerd worden; de kritische kanttekeningen staan het oordeel 'in voldoende mate gerealiseerd' niet in de weg.

Functioneren in de praktijk

Werkveld

Vertegenwoordigers van het werkveld zijn positief over het niveau dat de afgestudeerden bereiken. De vertegenwoordigers zien ook in de minoronderzoeken die bij hun eigen bedrijf worden uitgevoerd, dat de studenten voldoende kennis hebben om in het werkveld aan de slag te gaan. De reders achten de studenten goed voorbereid en waarderen hen vanwege kwaliteiten als teamwork, probleemoplossend vermogen en het nemen van initiatieven. Voor de eigen profilering van de opleiding, communicatie en leiderschap, heeft het werkveld waardering. In gesprek met het werkveld verklaarde een vertegenwoordiger: "studenten en afgestudeerden uit Amsterdam gaan op een soepelere en effectievere manier met andere bemanningsleden om."

Het auditpanel constateert een spanningsveld tussen het werkveld en de opleidingsvereisten ten aanzien van stageplaatsen en onderzoek aan boord. Het tekort aan geschikte stageplaatsen dreigt verder toe te nemen, hetgeen tot studievertraging van studenten kan leiden. Het werkveld lijkt daarnaast niet overtuigd van de meerwaarde van de onderzoekscomponent aan boord.

Het auditpanel raadt de opleiding aan om te blijven werken aan draagvlak binnen het werkveld voor de opleidingsopzet, daar het werkveld ook gebaat is bij de kwaliteit van opleiding.

Alumni

Afgestudeerden zijn van mening dat zij goed voorbereid zijn om de arbeidsmarkt te betreden en in staat zijn om een baan op hbo-niveau te vinden die aansluit bij de opleiding. Bijna alle studenten wordt een baan aangeboden bij de reder waar zij de tweede zeestage hebben uitgevoerd; alle alumni beschikken over een baan. In de HBO-Monitor geeft 83% van de Amsterdamse alumni aan dat de opleiding een goede basis biedt om de arbeidsmarkt te betreden en dat de opleiding goed aansluit op het beroep. In gesprek met de alumni tijdens de audit bleek dat zij de kleine opleiding als zeer prettig ervaren hebben. "De lijnen zijn kort en je wordt als individu behandeld; je bent geen nummer." De alumni vonden het (achteraf) jammer dat er niet meer lessen in het Engels waren.

Weging en Oordeel : voldoende

Het panel vindt de werkstukken van voldoende inhoud en kwaliteit en dat de eindkwalificaties in voldoende mate gerealiseerd zijn. Ook de werkveldvertegenwoordigers komen met een voldoende als oordeel, evenals de alumni.

Het eindoordeel van het panel betreffende standaard 4 is dan ook voldoende.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel concludeert dat de bacheloropleiding Maritiem Officier van de Hogeschool van Amsterdam een curriculum op bachelorsniveau aanbiedt. De opleiding bereidt studenten conform de internationale eisen gedegen voor op de beroepspraktijk. Het curriculum is internationaal, up-to-date en daagt studenten uit. Alumni en werkveld waarderen de opleiding. De speciale voorzieningen zijn up-to-date en van hoge kwaliteit.

Op grond van de beslisregels van komt het panel tot het eindoordeel voldoende voor bacheloropleiding Maritiem Officier van de Hogeschool van Amsterdam.

Het panel beveelt de opleiding aan voor verlenging van de accreditatie.

6. AANBEVELINGEN

Standaard 2: Het panel beveelt aan om eerst met de studenten te overleggen vóór de maatregel om minder toetsen af te nemen in de propedeuse ingevoerd wordt.

Standaard 2: Het panel geeft de opleiding de suggestie mee om daar waar mogelijk en verantwoord Engels in te voeren in de leeromgeving. Bijvoorbeeld bij projecten, minoren, afstudeeropdrachten, studieboeken of als voertaal bij sommige vakken.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool van Amsterdam hbo- bachelor Maritiem Officier voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beogde eindkwalificaties	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II

Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier
 – Hogeschool van Amsterdam
 Programma visitatie MAROF 8 december 2016

Tijd	Gesprekspartners	Auditoren	Onderwerpen
08.15 – 08.30	Ontvangst auditteam in IJmuiden Maritieme Academie, Kanaalstraat 7, 1975 BA IJmuiden (023) 530 29 00		
08.30 - 09.30	Bezoek onderwijsfaciliteiten IJmuiden (o.a. motorenhal, simulatoren, STCW-cursussen) en het opleidingsschip Gyrinus, G. Vis, P. Randel, T. Vaes		
09.30 – 10.30	Reis naar HvA Weesperzijde 190 1097 DZ Amsterdam		
10.30 11.20	Opleidingsmanager H. Krul	Auditteam: - de heer W.L.M. Blomen, voorzitter - de heer P. Meiboom, onderwijskundige - mevrouw E.S. van der Vlist, domeindeskundige - de heer G.J. Huisink, domeindeskundige - de heer F. Krug, studentlid - de heer B. Verstegen, secretaris	<u>Gespreksonderwerpen:</u> eigenheid opleiding - hboniveau - relatie beroepenveld – toekomstvisie – internationale ambities- personeelsbeleid
11.15 – 11.45 11.45 – 12.00	Presentatie studenten: beroepsopdracht periode 1 van het eerste jaar: Nordwin Derksen, Maarten Last, Rick Roemgens en Pieter Westerink Presentatie studenten: beroepsopdracht periode 3 en 4 van het derde jaar: Sander Gerritsen, Jasmin van der Woude		
12.00 - 12.45	Lunch/intern overleg auditteam		
12.45 – 13.35	Docententeam: S. Cijntje J. Bock C. de Groot J. Kuchler S. Notting B. Pirovano G. Vis	Auditteam	<u>Gespreksonderwerpen:</u> onderwijsprogramma - begeleiding stage en afstuderen - professionalisering/deskundigheidsbevordering – studiebegeleiding - internationale oriëntatie - onderzoekslijn – beoordelen en toetsen - borging niveau - aansluiting instromers – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - opleiding specifieke voorzieningen
Tijd	Gesprekspartners	Auditoren	Onderwerpen

13.45 - 14.35	Studenten en opleidingscommissie: Loek Ballintijn – 1 ^e jaars Lars Broerse – 1 ^e jaars Danny den Boer – 2 ^e jaars – OC Bas Jansen – 2 ^e jaars Just Allebes – 3 ^e jaars Lars Glashouwer - 3 ^e /4 ^e jaars(versneld programma) Boris Cornelissen – 4 ^e jaars Friso Klemann – 4 ^e jaars Jasmin van der Woude - 4 ^e jaars - OC	Auditteam	<u>Gespreksonderwerpen:</u> kwaliteit en relevantie programma – aansluiting – studielast - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten-opleidingsspecifieke voorzieningen – eigen producten
14.45 - 15.00	Pauze / intern overleg auditteam		
15.00 – 15.35	Examencommissie / toetscommissie: E. Baaten C. Brusche C. de Groot J. Kuchler M. Pelt A. Valkenhoff	Auditteam	<u>Gespreksonderwerpen:</u> bevoegdheden en taken van de commissies - rol in de borging eindniveau en afstudeerproces, interne kwaliteitsborging toetsen – resultaten het juridische kader
15.45 - 16.15	(deel van het) Docententeam: C. de Groot J. Kuchler Spreekuur studenten	deel auditteam deel auditteam	<u>Rondeleiding</u> opleidingsspecifieke voorzieningen + inzien materiaal.
16.15 – 16.50	Beroepenveldcommissie/ beroepenveld: P. Grimberg – Spliethoff S. Hassing - HAL L. Vredeveldt – TNO L. van Vlier – Ver. van Waterbouwers Alumni: Ruben Dubel – Afgest. December 2012 Lars Bakker – Afgest. Maart 2015 Michael van Putten – Afgest. Augustus 2015 Guus Jonk – Afgest. Juni 2016	auditteam	<u>Gespreksonderwerpen Werkveld:</u> contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld – eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding – onderzoekscomponent – niveau <u>Gespreksonderwerpen Alumni:</u> o.a. kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding
17.00 - 17.30	Intern overleg		
17.30 - 17.45	Pending issues. Mogelijke extra gesprekken of verificatie documenten		

17.45 - 18.15	Intern eindoverleg auditteam
18.15 – 18.45	Terugkoppeling door auditteam

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleiding.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtname van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Het panel heeft presentaties van projecten door studenten gevolgd en is met de studenten in gesprek gegaan over deze projecten.

Om te kunnen beoordelen of de beoogde eindkwalificaties worden behaald, heeft het auditpanel een selectie van eindwerken bestudeerd overeenkomstig de NVAO-richtlijn 'beoordeling eindwerken'.

Het oordeel van het auditteam, vastgelegd in een conceptrapport, werd aan de betreffende opleiding(en) voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 19 december 2014'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1, 3 of 4 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO. Een 'onvoldoende' bij standaard 2 leidt altijd tot een herstelperiode, onafhankelijk van het eindoordeel van het panel.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal voldoende zijn en twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal 'goed' worden bevonden en twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische reflectie opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties van de opleiding.
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van o eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten. ▪ Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel o naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid ▪ Overzichtslijst van *alle* afstudeerdossiers van de laatste twee jaar ▪ Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende afstudeerdossiers bekeken⁸:

Aantal	Studentnummer
1	500633128
2	500653664
3	500661714
4	500535328
5	500624665
6	500645075
7	500633936
8	500523960
9	500654205
10	500669692
11	500636829
12	500671128
13	500630364
14	500675398
15	500681913

⁸ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Eindkwalificaties

Na voltooiing van de opleiding moet de student als beroepsbeoefenaar zelfstandig en met kritische instelling kunnen werken en beschikt de student over de volgende kerntaken en competenties op hbo-niveau:

(Bron: Landelijk Beroepsprofiel Maritiem Officier, april 2009)

1. voeren van een veilige navigatie

- op alle zeeschepen pro-actief een nautische en/of technische wachtfunctie vervullen en na een aantal jaren ervaring een management functie vervullen, zowel op zee als tijdens havenbedrijf.
- een reis met een zeeschip voorbereiden en uitvoeren, rekening houdend met een veilige en doelmatige navigatie in het bijzonder tav. toepassing bepalingen ter voorkoming van aanvaringen met gebruik van hedendaagse middelen en daartoe strekkende nautische en meteorologisch informatie.
- met een zeeschip veilig manoeuvreren, kent de invloeden van de elementen en omgeving op het schip en kan deze informatie pro-actief interpreteren en implementeren in beslissingen en beleid

2. zorgen voor een veilige belading van het schip

- de meest voorkomende vormen van lading op daarvoor relevante schepen laden, lossen en gedurende de reis verzorgen met in acht name van nationale en internationale regelgeving. Tevens het logistieke ladingproces beheersen waarbij flexibiliteit essentieel is.

3. beheren van het technisch bedrijf

- de aan boord voorkomende systemen, instrumenten, werktuigen en machines bedienen en heeft hierin kennis en inzicht en kan de bijbehorende informatie interpreteren en toepassen en metingen verrichten met de daarbij relevante middelen.

4. plegen van stelselmatig en preventief onderhoud

- reparaties en onderhoud aan apparatuur, installaties en constructies onderkennen, uitvoeren en/of managen en is in staat inspecties voor te bereiden en te begeleiden, op zee, in de haven en in dok.

5. handelend optreden bij het bestrijden van calamiteiten

- een grote mate van assertiviteit aan de dag leggen in moeilijke verkeerssituaties bij toepassing van Bepalingen tvv. Aanvaringen
- al dan niet in overleg met relevante instanties adequaat handelen bij ziekte of persoonlijk letsel van derden alsmede het verzorgen van patiënten en heeft inzicht in scheepshygiëne en het voorkomen van ziektes zoals legionella besmetting en is op de hoogte van wettelijke ARBO regelingen
- anticiperen op mogelijk gevaarlijke situaties en handelen bij calamiteiten en leiding geven aan oefeningen daarvoor, is op de hoogte van veiligheidsmiddelen en plannen en de mogelijke gevaren die kunnen optreden

6. zorgen voor een goede bedrijfsvoering van het schip

- werken met voorraad beheersingsystemen en onderhoud (programma's) en lading en andere administratie verwerken.
- een efficiënte bedrijfsvoering hanteren wat betreft op het schip werkende invloeden en krachten om de stabiliteit van het schip te bewaken en het onderhoud en gebruik van veiligheidsmiddelen te waarborgen.
- in het scheepsbedrijf een risk assessment uitvoeren en daar naar handelen, inclusief risico's voortkomend uit arbeidsinspectie regelgeving en een safety and security plan opzetten en implementeren

Na voltooiing van de opleiding moet de student als beroepsbeoefenaar zelfstandig en met kritische instelling kunnen werken en beschikt de student over de volgende competenties op hbo-niveau:

- a. **Vakkundigheid** gekoppeld aan resultaatgericht en bedrijfsmatig handelen waarbij hij/zij is voorbereid op en in staat om te:
 - denken in modellen, systemen en processen om te komen tot oplossingen, analyses, evaluaties en overdracht van kennis en informatie in zowel routinematige als ongebruikelijke beroeps situaties,
 - werken met innovatie cycli waarbij bestaand onderzoek kan worden toegepast en nieuwe ontwerpen of innovaties kunnen worden bereikt,
 - op te treden in diverse bedrijfsorganisatorische rollen gedurende de beroepsuitoefening zoals projectleider, adviseur, manager, ondernemer, functioneren als professional met besef voor maatschappelijke, ecologische en economische randvoorwaarden, vakoverschrijdend denken, strategisch denken, voor duurzaamheid en handelend naar fysische en bedrijfskundige concepten, methoden en middelen.

- b. **Gerichtheid op persoonlijke ontwikkeling, waardoor hij/zij zelfsturend is en voorbereid om:**
 - te leren leren met een besef en houding gericht op leven lang leren, op zelfstandige wijze een leerdoel en leerstrategie bepalen en uitvoeren, het resultaat terug te koppelen naar het leerdoel en te reflecteren op eigen gedrag om feedback te geven en te ontvangen,
 - eigen verantwoordelijkheid te nemen door in beroepsmatige en ethische dilemma's een afweging te maken op basis van maatschappelijk geaccepteerde normen en waarden en een besluit te nemen, pro-actief te handelen, initiatief te nemen en snel aan te passen aan veranderende werkomgevingen en intrinsiek gemotiveerd op basis van doorzettingsvermogen tbv. prestatiegericht werken.

- c. **Sociaal communicatief handelen welke hem/haar in staat stelt om:**
 - zelfstandig en in een team te functioneren en volgens planning gerichte taken uit te voeren, als deskundige resultaatgerichte onderling samenhangende handelingen uit te voeren of advies uit te brengen over vakinhoudelijke of beroepsmatige aangelegenheden en over het eigen handelen verantwoording aan zichzelf en anderen af te leggen,
 - interdisciplinair te communiceren en sociaal te functioneren in een multidisciplinaire omgeving van de beroepscontext,
 - leiding te geven en werknemers te stimuleren om door te zetten, fouten te tolereren en hiervan te leren, ondernemen van eigen initiatieven en een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid, een voorbeeldfunctie te vervullen naar medewerkers en zelfvertrouwen en zelfverzekerdheid te tonen.

- d. **Onderzoekend vermogen welke hem/ haar in staat stelt om:**
 - zelfstandig een praktijkgericht onderzoek uit te voeren dat relevant is voor de beroepspraktijk

(Bron: brief van het HBO cluster Maritiem Officier aan de HBO raad, juli 2010)

BIJLAGE V Voorbeeld uitgewerkt studieonderdeel.

/studiedelen/1200BEL213/1617	
Maritiem Officier (bachelor, voltijd)	Leerjaar 1
Periode: Blok 2	Aantal studiepunten: 3

Omschrijving: In de module Stabiliteit en Scheepsinrichting gaan we in op de bouw en de stabiliteit van het intacte schip.   In het onderdeel Stabiliteit geven we antwoord op de vraag waarom een schip drijft. Daarbij bereken je of een willekeurige beladingstoestand voldoet aan de stabiliteitseisen zoals gesteld in het SOLAS, en welke invloed het verplaatsen van een lading hierop heeft.   In het onderdeel Scheepsinrichting verwerf je basiskennis over de bouw en inrichting van een conventioneel stukgoedschip. Hoe heten de verschillende componenten waaruit een schip is opgebouwd en hoe dragen ze bij aan de zeewaardigheid?
Werkvormen: Contacturen: 1 Hoorcollege Stabiliteitsleer: 8; 2 Hoorcollege Stabiliteitsleer: 18; 3 Hoorcollege Scheepsinrichting: 18
Contacturen: 48
Toetsing: 11213BEL2TS: Beladen schriftelijke toets 100%
Weging toetsvorm: Om dit cluster op een voldoende niveau af te sluiten dient het cijfer voor de summatieve toets 5,5 of hoger te zijn.
Studiemateriaal: Niet van toepassing
Leerdoelen/Competenties: Aan het eind van deze module kun je: - De verbanddelen van een schip benoemen en hun functie verklaren. - De verschillende stabiliteitssituaties benoemen. - De ligging van het zwaartepunt, drukingspunt, COF en het (valse) metacentrum begrijpen en verklaren. - De verschillende scheepsdimensies benoemen. - De uitwateringsmerken herkennen en de onderlinge verhouding berekenen. - Een stabiliteitskromme construeren en toetsen aan de statische en dynamische stabiliteitseisen uit het SOLAS. - De momentenstelling en de zwaartepuntverschuivingswet toepassen in een stabiliteitsopgave. - De helling die een schip krijgt bij het laden van een (zwaar)stuk berekenen en hiervoor compenseren.
Relatie met beroepspraktijk: STCW 2010 eisen: - Table A-II/1: knowledge of the effect of cargo, including heavy lifts, on the seaworthiness and stability of the ship. - Table A-II/1: working knowledge of the ship's stability. - Table A-II/1: general knowledge of the principle structural members of a ship and the proper names of the various parts.

BIJLAGE VI Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Maritiem Officier

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam (inclusief titulatuur)	Rol	Expertise						Deelname bij			
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie-/ audit	Studentzaken	Naam Instelling			
W.L.M. Blomen	Voorzitter					x		HvA			
ir. A.T. de Bruijn	Voorzitter								HR		
ing. E.S. van der Vlist	Lid	x		x	x			HvA	HR		
drs. P.J. Meiboom	Lid	x		x		x		HvA	HR		
G.J Huisink	Lid		x		x			HvA	HR		
I.A.E. De Groot	Studentlid						x		HR		
F. Krug	Studentlid						x	HvA			
Dr. B. Verstegen	Secretaris					x		x	x		

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
W.L.M. Blomen	De heer Blomen is directeur bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als leadauditor van auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs.
ing. E.S. van der Vlist	Mevrouw Van der Vlist is coördinator Opleiding en Trainingen bij de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen (STODEL).
drs. P.J. Meiboom	De heer Meiboom is docent aan de Hogeschool Zeeland, decaan van de zeevaartschool en vice-voorzitter examencommissie 2011 – 2015.
G.J Huisink	De heer Huisink is oprichter en voorzitter van 1 OCEAN Coöperatie U.A.
F. Krug	De heer Krug is student Maritiem Officier aan de Hogeschool Rotterdam.
Dr. B. Verstegen	Secretaris Hobéon, NVAO-getraind 2010

Op 29 augustus 2016 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Maritiem Officier van de Hogeschool van Amsterdam, onder het nummer 004962.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl